

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Tdo/23/2016
Identifikačné číslo spisu: 4215010050
Dátum vydania rozhodnutia: 03.05.2016
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Kostolanská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2016:4215010050.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Serbovej a sudcov JUDr. Pavla Farkaša a JUDr. Aleny Šiškovéj na neverejnom zasadnutí konanom v Bratislave 3. mája 2016 v trestnej veci obvineného X. E., pre prečin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. f/ Trestného zákona a iné, o dovolaní obvineného, ktoré podal prostredníctvom svojej obhajkyne JUDr. Anny Mišovej, advokátky v Komárne, proti rozsudku Okresného súdu Komárno zo 4. júna 2015, sp. zn. 2T/12/2015, v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre z 24. septembra 2015, sp. zn. 4To/78/2015, a takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Trestného poriadku dovolanie obvineného X. E. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Komárno zo 4. júna 2015, sp. zn. 2T/12/2015, bol obvinený X. E. uznaný za vinného v bode 1/ z prečinu krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. f/ Trestného zákona, prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Trestného zákona, v bode 2/ zo zločinu krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 4 písm. b/ Trestného zákona, prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Trestného zákona na tom skutkovom základe, že

1/
dňa 17. júna 2014 v čase okolo 12.00 hod v meste S. na Ulici A. neoprávnene vnikol do pivničných priestorov obytného domu so súpisným číslom XX, odkiaľ odcudzil panský bicykel značky Harpoon striebornej farby nezisteného výrobného čísla, čím pre poškodeného V. O., nar. XX. W. XXXX, bytom S., A. č. XX, spôsobil škodu vo výške 75 eur, pričom takto konal napriek tomu, že bol 13. augusta 2013 rozhodnutím Obvodného úradu Komárno, Odboru všeobecnej vnútornej správy, ktoré nadobudlo právoplatnosť 11. septembra 2013, postihnutý za priestupok proti majetku podľa § 50 ods. 1 zákona č. 372/1992 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov spáchaný formou krádeže 12. mája 2013, a to uložením pokuty vo výške 150 eur,

2/
dňa 19. októbra 2014 v čase okolo 09.00 hodiny v meste S. na Ulici Z. neoprávnene vnikol do pivničných priestorov obytného domu so súpisným číslom XX, kde odstránil visiaci zámok z dverí

miestnosti patriacej X. B., nar. XX. U. XXXX, odkiaľ odcudzil 15 ks elektrických zástrčiek a 50 metrov telefonického kábla, následne po odstránení visiaceho zámku vošiel do miestnosti patriacej U. B., nar. X. W. XXXX, odkiaľ odcudzil jednu rybársku tašku s tromi rybárskymi udicami a tromi rybárskymi navijákmi a jednu vrtačku značky Extol, čím pre poškodeného X. B., nar. XX. U. XXXX, bytom S., Z. č. XXXX/XX, spôsobil škodu krádežou vo výške 35 eur a poškodením vecí v sume 2,50 eur, kým poškodenej U. B., nar. X. W. XXXX, spôsobil škodu krádežou vo výške 280 eur a poškodením vecí vo výške 2,50 eur.

Za to mu súd uložil podľa § 212 ods. 4 Trestného zákona s použitím § 41 ods. 2, § 36 písm. l/, písm. k/, § 37 písm. h/, písm. m/, § 38 ods. 2, ods. 7 Trestného zákona úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 3 (troch) rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Trestného zákona ho súd pre výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Proti tomuto rozsudku v zákonnej 15-dňovej lehote odo dňa jeho oznámenia, podal odvolanie obvinený, ktoré odôvodnil jednak sám a jednak prostredníctvom svojej obhajkyne.

Krajský súd v Nitre uznesením z 24. septembra 2015, sp. zn. 4To/78/2015, podľa § 319 Trestného poriadku odvolanie obvineného X. E. zamietol.

Proti rozsudku Okresného súdu Komárno zo 4. júna 2015, sp. zn. 2T/12/2015, v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre z 24. septembra 2015, sp. zn. 4To/78/2015, podal obvinený X. E. sám (18. januára 2016) a prostredníctvom obhajkyne (11. februára 2016) dovolanie z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku.

Obvinený X. E. v dovolaní uviedol, že rozhodnutia súdov prvého a druhého stupňa sú založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku za použitia nesprávneho hmotnoprávneho ustanovenia. Podľa názoru obvineného konajúce súdy použili nesprávny hmotnoprávny predpis - § 212 ods. 1, ods. 4 Trestného zákona. Podmienkou pre posúdenie skutku podľa § 212 ods. 1 Trestného zákona je, že páchatel' si prisvojí cudziu vec tým, že sa jej zmocní, pričom zároveň musí byť týmto konaním spôsobená malá škoda (266 eur). Podmienkou pre posúdenie skutku podľa § 212 ods. 2 písm. a/ Trestného zákona je okrem iného, že páchatel' si prisvojí cudziu vec tým, že sa jej zmocní vlámaním, pričom výška spôsobenej škody nie je znakom skutkovej podstaty trestného činu krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a/ Trestného zákona. V rozhodovanej veci obvinený skutky spáchal formou vlámania a preto bez ohľadu na výšku spôsobenej škody malo byť jeho konanie posúdené ako trestný čin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a/ Trestného zákona.

Prísnejšie posúdenie inkriminovaných skutkov podľa kvalifikovanej skutkovej podstaty by prichádzalo do úvahy až v prípade, ak by týmto trestným činom spôsobil škodu v rozsahu predpokladanom v ustanoveniach kvalifikovaných skutkových podstát podľa ods. 3, ods. 4 alebo ods. 5 § 212 Trestného zákona.

Podľa názoru obvineného nesprávne pričítanie vlámania ako závažnejšieho spôsobu konania, a to v rozpore s § 38 ods. 1 Trestného zákona - na okolnosť, ktorá je zákonným znakom trestného činu nemožno prihliadnuť ako na poľahčujúcu alebo príťažujúcu okolnosť, ktorá podmieňuje použitie vyššej trestnej sadzby.

Obvinený sa ku spáchaniu skutkov priznal a urobil vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. b/ Trestného poriadku. Prvostupňový súd však vyhlásenie obvineného neprijal a viedol na hlavnom pojednávaní dokazovanie za účelom preukázania viny. Podľa názoru obvineného súd pri ukladaní trestu neprihliadol na poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. n/ Trestného zákona, nakoľko už počas prípravného konania napomáhal orgánom činným v trestnom konaní.

V ďalšom obvinení poukázal na hospodárnosť konania.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti obvinený X. E. navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky

1/ podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku vyslovil, že rozsudkom Okresného súdu Komárno, sp. zn. 2T/12/2015, zo 4. júna 2015 a uznesením Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 4To/78/2015, z 24. septembra 2015 bol porušený zákon v ustanovení § 212 ods.1, ods. 4 písm. b/ Trestného zákona v neprospech obvineného,

2/ podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku zrušil rozsudok Okresného súdu Komárno, sp. zn. 2T/12/2015, zo 4. júna 2015 a uznesenie Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 4To/78/2015, z 24. septembra 2015,

3/ podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku Okresnému súdu Komárno prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znova prerokoval a rozhodol.

K podanému dovolaniu sa vyjadril 25. februára 2016 prokurátor Okresnej prokuratúry Komárno (ďalej len „prokurátor“).

Prokurátor sa s námietkami obvineného nestotožnil. Napadnuté rozhodnutia boli založené na správnom právnom posúdení zisteného skutku a na správnom použití ustanovení Trestného zákona.

Prokurátor sa stotožňuje s právnym záverom odvolacieho súdu a súčasne poukazuje na stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (Tpj 78/2011).

V súvislosti s priznaním poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. n/ Trestného zákona prokurátor zastáva názor, že samotné vyhlásenie obvineného na hlavnom pojednávaní o tom, že je vinný, ešte nezakladá použitie tejto poľahčujúcej okolnosti. Skutočnosť, že obvinený napomáhal pri objasňovaní trestnej činnosti príslušným orgánom, spočíva predovšetkým v tom, že obvinený aktívne spolupracuje pri objasňovaní trestnej činnosti (napr. najmä vo forme uvádzania dôkazov, ktoré slúžia na objasnenie skutkových okolností daného trestného činu a v akej miere páchatel sám svojím prístupom participoval na objasnení trestného činu). Obvinený v prípade skutku uvedeného pod bodom 2/ rozsudku prvostupňového súdu po tom, ako bol prichytený pri spáchaní trestného činu a následne obmedzený na osobnej slobode podľa § 85 ods. 2 Trestného poriadku, z miesta činu utiekol, až následne bola identifikovaná jeho totožnosť operatívnou činnosťou. Veci, ktoré odcudzil, nechal na mieste činu, aby vedel utiecť.

Vzhľadom na horeuvedené skutočnosti prokurátor navrhol dovolanie odsúdeného odmietnuť podľa § 382 písm. c/ Trestného poriadku.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) na základe podaného dovolania zistil, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1 Trestného poriadku), bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Trestného poriadku), za splnenia podmienok uvedených v § 373 Trestného poriadku, v zákonnej lehote a mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 1, ods. 3 Trestného poriadku). Dospel však k záveru, že nie sú naplnené dôvody dovolania uvedené v § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku.

Dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným k náprave výslovne uvedených procesných a hmotnoprávnych chýb a má byť len skutočne výnimočným prielomom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Možnosti podania dovolania musia byť preto obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia opravná inštanca.

Dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku slúži výlučne na nápravu

hmotnoprávných chýb. Dikciou za bodkočiarkou vylučuje námietky skutkové, ktoré nie je prípustné právne účinne namietať, že skutok tak, ako bol zistený súdmi prvého a druhého stupňa bol zistený nesprávne a neúplne, ani hodnotenie vykonaných dôkazov, pretože určitý skutkový stav je vždy výsledkom tohto hodnotiaceho procesu.

V podanom dovolaní dovolateľ namieta v podstate právnu kvalifikáciu skutku ako prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 4 Trestného zákona. Správne malo byť konanie obvineného posúdené podľa § 212 ods. 2 písm. a/ Trestného zákona.

K námietkam obvineného najvyšší súd poukazuje na stanovisko trestnoprávného kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. Tpj 78/2011, prijaté 12. decembra 2011.

Podľa tohto stanoviska ustanovenie § 38 ods. 1 Trestného zákona treba vykladať tak, že prikazuje prednostnú kvalifikáciu určitej okolnosti ako zákonného znaku trestného činu. Ak je konkrétna okolnosť okolnosťou podmienujúcou použitie vyššej trestnej sadzby, vytvára kvalifikovanú skutkovú podstatu so základnou skutkovou podstatou, ktorá túto okolnosť neobsahuje, napriek tomu, že je aj zákonným znakom uvedeným v inej základnej skutkovej podstate trestného činu, ak kvalifikovaná skutková podstata pokrýva väčší počet zákonných znakov trestného činu. To platí aj vtedy, ak jedno ustanovenie osobitnej časti Trestného zákona obsahuje dve (alebo viac) samostatných základných skutkových podstát trestného činu.

Ak si páchatel prisvojí cudziu vec tým, že sa jej zmocní, spôsobí tak malú škodu a spácha čin vlámaním, naplní zákonné znaky zločinu krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 4 písm. b/ Trestného zákona, pri použití § 138 písm. e/ Trestného zákona. Takéto posúdenie činu jeho podradením pod kvalifikovanú skutkovú podstatu je v pomere špeciality, ku kvalifikácii skutku podľa § 212 ods. 2 písm. a/ Trestného zákona, ktorá sa použije len vtedy, ak páchatel krádežou vlámaním nespôsobí ani malú škodu (§ 125 ods. 1 Trestného zákona).

Ak je jednočinný súbeh dvoch alebo viacerých trestných činov podľa znakov ich základných skutkových podstát možný, avšak tá istá okolnosť podmieňuje použitie vyššej trestnej sadzby duplicitne, bude táto okolnosť v rámci súbežnej kvalifikácie činu použitá ako okolnosť, ktorá podmieňuje použitie vyššej trestnej sadzby len pri aplikácii toho ustanovenia osobitnej časti Trestného zákona, ktorého kvalifikovanej skutkovej podstate zodpovedá vyššia trestná sadzba oproti inej konkurujúcej sadzbe, resp. ustanoveniu. Keďže ide o ten istý čin (skutok) a tú istú skutkovú okolnosť, výška trestnej sadzby bude určujúcim kritériom vzťahu špeciality, ktorý determinuje výber právnej kvalifikácie trestného činu.

Z uvedeného vyplýva, že takéto aplikačné riešenie je v súlade s ustálenými kvalifikačnými pravidlami ako aj s logikou zákonnej represie, v kontexte ktorej nie je pri trestnom čine krádeže dôvod na liberalizáciu postihu, kombinácie zákonných znakov malej škody vlámaním, oproti kombinácii znaku malej škody a inej použiteľnej formy závažnejšieho spôsobu konania uvedenej v § 138 Trestného zákona tak, ako to správne uviedol Krajský súd v Nitre v odôvodnení svojho uznesenia na str. 5.

Dovolateľ ďalej namieta neprijatie jeho vyhlásenia podľa § 257 ods. 1 písm. b/ Trestného poriadku na hlavnom pojednávaní a nepriznanie poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. n/ Trestného zákona.

K tomu najvyšší súd uvádza, že súd vyhlásenie obžalovaného neprijme napríklad vtedy, ak bude mať dôvodné pochybnosti o skutkových tvrdeniach uvedených v obžalobe na ich odstránenie sa bude javiť nevyhnutným vykonanie kontradiktórneho hlavného pojednávania. Okresný súd postupoval v intenciách zákona, keď vyhlásenie obžalovaného, že je vinný, neprijal.

K namietanej poľahčujúcej okolnosti najvyšší súd uvádza : Pri objasňovaní trestnej činnosti sa vyžaduje, aby páchatel pomáhal tým orgánom, ktoré sú na to určené, t.j. polícii, vyšetrovateľovi, prokurátorovi, súdu. Predpokladá to jeho aktívnu účasť, ktorá musí byť zameraná na trestný čin, ktorý sám spáchal. Hodnotenie významu tejto poľahčujúcej okolnosti závisí predovšetkým od toho, aké iné možnosti, okrem

pomoci páchatel'a, mali orgány činné v trestnom konaní na objasnenie trestného činu.

V posudzovanej veci tak, ako to aj uviedol prokurátor, o takýto prípad nejde. (Obžalovaný z miesta činu utiekol, až následne bola jeho totožnosť identifikovaná).

Podľa § 382 písm. c/ Trestného poriadku dovolací súd na neverejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania veci, odmietne dovolanie, ak je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že nie sú splnené dôvody dovolania predpokladané ustanovením § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku, preto dovolanie obvineného X. E. na neverejnom zasadnutí odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.